

**Pregó de Santa Tecla 1984,  
per Josep Tarradellas**

## Pregó

Senyor Alcalde,  
Ciudadans de Catalunya,

Podeu ben creure que és amb joia i emoció que us adreço la paraula. Permeteu-me, primer de tot, que us agraeixi ben sincerament l'avinentsa que m'heu ofert d'estar amb vosaltres durant la celebració d'aquestes festes. Molts motius podria manifestar-vos d'aquest meu estat d'esperit, perquè, en la meua llarga vida al servei de Catalunya i de la Generalitat, ben sovint he pres contacte amb vosaltres, tenint l'ocasió, doncs, de conèixer a bastament els vostres anhels. A més, com tot català, em fa un gran respecte la vostra història i admiro sense reserves els vostres orígens i virtuts.

És per la porta de Tarragona, tots ho sabeu, que va entrar a Catalunya la substància fonamental de la nostra civilització: el nostre dret, la nostra llengua, el nostre bagatge espiritual vénen de Roma i porten el seu inesborrable senyal. Per això, sempre que he estat a Tarragona, he tingut el sentiment de trobar-me en el punt d'encontre de les nostres arrels profundes.

Alguns dels qui m'escolten recorden segurament que hi va haver un període de la nostra recent història en què es va suscitar la polèmica sobre si era més primordial la Catalunya endins, com es deia, o la política de Catalunya enfora. Era una època de divisió política i, com sempre passa en aquestes situacions, els esperits es polaritzen en discussions inútils, de vegades contraproductes. Havent estat tothora fervorós partidari de la unitat política de Catalunya, he cregut sempre que la força del nostre poble es troba en la seva capacitat de conjuminar les dues polítiques i, davant de certes diferències que existeixen, principalment en les vostres comarques, crec que tota atenció és i serà poca per tal que

les essències més vives de la nostra personalitat nacional es mantinguin dintre d'aquesta unitat, ja que, fent-ho així, és evident que podem veure el nostre futur amb el convenciment que el progrés en tots els ordres de la nostra vida ciutadana no solament es mantindrà, sinó que cada dia que passi serà més fort.

No estarà per demés recordar que l'Autonomia és una eina que ajuda a la configuració del país i tot el que s'hi relaciona; per petit o intranscendent que pugui semblar és, doncs, un afer d'Estat. Aquest principi és fonamental i l'experiència ha demostrat amb tota mena de raons que oblidar-ho ens porta sempre al fracàs i, a voltes, ens ha arrossegat de dret a la desfeta. Al meu entendre, el bon governant ha de saber que tots els seus actes s'inscriuen en l'òrbita de l'Estat i que això li dóna una responsabilitat que no pot defugir per cap excusa. Als catalans se'ns ha acusat sovint de no tenir consciència d'Estat i, possiblement, hem d'admetre aquesta crítica per tal de superar-la en sentit positiu.

Per altra part, no és fàcil d'adquirir el sentit d'Estat perquè implica actuar amb un significat de rigor, de la vigilància i de la disciplina que pot arribar fins al sacrifici, i això és sovint dolorós. Per això, no solament he tractat sempre de definir una política amarada de responsabilitats en l'exercici de les funcions que m'han estat confiades, ans també crec que és el meu deure d'advertir que els catalans hem de saber distingir amb molta cura tot allò que en política és permanent i ronda l'òrbita dels afers d'Estat, de tot allò que és momentani o fruit de circumstàncies temporals i que, per la seva mateixa naturalesa, mereix una especial vigilància en l'acció de govern. Per això, cap simplificació no és bona i cal tenir el coratge de saber destriar, única forma de fer possible que les nostres nobles ambicions vagin acompanyades d'aquella autoritat moral, sense la qual no podran triomfar.

Aquests meus anhels pel que fa referència al rol que sempre he cregut que devia portar a cap Tarragona, ja vaig manifestar-los l'any 1931, fa 53 anys. Aleshores, era Conseller de Governació del govern del President Macià i em va semblar que calia aprofitar aquells moments d'entusiasme per anar a l'estructuració de la nostra autonomia, amb idees i ambicions que permetessin donar al nostre poble una nova visió del nostre futur, més adient que la que fins aleshores tenia. És a dir, capgirar completament el nostre present massa envellit per les seves limitacions d'un esperit i voluntat provincianes i, per altra banda, alleugerir fonamentalment el pes administratiu i polític de Barcelona i, per tant, traslladar a Tarragona la nostra capitalitat fent que, en aquesta ciutat, s'hi apleguessin totes les nostres Institucions polítiques i socials, seguint

l'exemple d'altres països moderns. Dissortadament, aquesta meva proposta no fou acceptada i avui encara crec que va ser un error.

I basava aquesta meva idea no en consideracions històriques sinó en la constatació que les terres tarragonines són les més obertes des de Catalunya a d'altres regions i pobles d'Espanya. La Catalunya oriental pesa molt sobre ella mateixa i té el seu límit precís d'influència a la ratlla de França. La Catalunya pirinenca, dissortadament, s'ha anat despoblant i ha perdut relleu com a terra de contactes. Les terres de Lleida s'obren de cara a l'Aragó, però n'estan separades per regions desèrtiques. En canvi, les comarques tarragonines donen a l'Aragó i a València i són el pas obligat en les rutes més importants que lliguen Catalunya amb les regions centrals i mediterrànies d'Espanya. Tarragona hauria pogut ésser, com ho fou antigament, la gran conca de recepció de les influències hispàniques i un bon lloc d'irradiació de la nostra puixança econòmica arreu del món. La seva mar hauria esdevingut evidentment una de les més importants d'Europa.

El fet que aquella meva idea abandonada però assenyada no pogués prevaler i que Catalunya hagi seguit l'exemple dels països on el poder econòmic, social i polític es concentra en una aglomeració urbana de gran volum, no lleva res a la convicció política que la sustentava i a la importància estratègica de la nostra situació dins d'Espanya i de cara als altres pobles del Mediterrani.

Avui que Tarragona és una ciutat industrial de primer ordre, amb tots els avantatges i els problemes d'aquesta situació, avui que s'han obert davant vostre noves perspectives de positiva convivència ciutadana que es transformen en progrés constant, avui que pesa cada dia més en la vida de Catalunya, crec que és arribada l'hora d'assumir el vostre rol de terra amb frontera oberta sobre els camins principals que presenten la vostra grandesa.

Tarragona pot i ha d'exercir una certa capitalitat de relació privilegiada.

Em sembla que la vostra ciutat ha de construir el seu futur obrint-se a la irradiació que he tractat d'evocar i constituint un dels punts d'enllaç més sòlids almenys entre les comarques orientals catalanes i la resta d'Espanya. Aquesta és, al meu entendre, la condició ineludible perquè sigui possible de conservar el vostre gran rol en el conjunt de Catalunya i una ocasió única d'oferir als altres pobles peninsulars una obertura sobre Catalunya que elimini suspicàcies, llimi asprors i contribueixi a l'estabilització democràtica que tots desitgem.

Amics tarragonins, avui m'he permès de fer-vos una reflexió i ex-

pressar un anhel sobre el vostre futur. Com veureu, és ben simple. Però, que en són de difícils i complicades a voltes, les idees simples! (...).

Jo us encoratjo, doncs, a construir un futur ple d'àmplies i fecundes realitzacions, una Tarragona tota bolcada cap a les terres peninsulars a les quals esteu encarats, i una ciutat receptora dels aires de ponent i migdia, sabent-ne destriar tots els elements que transporten i atents a aprofitar-ne tot el que sigui positiu i a prendre nota oportuna de totes les reaccions que la nostra vitalitat política pot desencadenar Ebre enllà.

D'aquesta manera, estic segur que la vostra ciutat, que ja és un punt neuràlgic del país, esdevindria un dels llocs des dels quals es forjaria, també, el futur de Catalunya, un futur no fàcil, però possible; complicat, però falaguer; i ple de grans responsabilitats, com de nobles i patriòtiques ambicions.

Bones Festes i moltes gràcies a tots.

JOSEP TARRADELLAS